

ANNIE BESANT - PSIHIČNI IN DUHOVNI RAZVOJ

PSIHIČNI IN DUHOVNI RAZVOJ

ANNIE BESANT

teozofija v sloveniji

Annie Besant

PSIHIČNI IN DUHOVNI RAZVOJ

Naslov izvirnika: Psychic and spiritual development

Izvirnik izdal: The Theosophical Publishing House, 1916

Prva elektronska izdaja

Prevod, prelom in izdal: Anton Rozman

Slika na naslovnici: Nicholas Roerich - Path to Kailas - © Nicholas Roerich Museum

Leto izdaje: Ljubljana, 2022

Publikacija je brezplačna

Avtorske pravice: © Teozofija v Sloveniji 2022

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID: 102324995

ISBN: 978-961-6561-53-2 (PDF)

PSIHIČNI IN DUHOVNI RAZVOJ

ANNIE BESANT

Adyarski pamflet št. 64

teozofija v sloveniji

Psihični in duhovni razvoj

Pravilno rečeno bi moral biti naslov mojega predavanja *Psihični razvoj in duhovno razvitje*. Zaradi tega bi bil naslov predolg, pa vendar je razlika med besedama razvoj in razvitje zelo pomembna. Ko obravnavamo Duh, ne moremo govoriti o razvoju. Duh se niti ne razvija niti ne napreduje; on zgolj razgrne v objavljanju to, kar večno počiva v njem. Duh, ki je istoveten z Univerzalno Zavestjo, se ne more ne povečati ne zmanjšati. To, kar pa lahko naredi ob vstopu v pogoje časa in prostora, je to, da navzven razkrije to, kar je znotraj, da usmeri pozornost navzven ter počasi osvoji, preko tega stika z materijo, poznavanje vesolja, na katerega gledamo kot na pojavno in ki ne vstopa v njegovo zavest, dokler je ta ločen od univerzalnega s tistim občutljivim ovojem materije, ki je njegov nosilec na nirvaničnem ali duhovnem področju. To seme Božanskosti vsebuje vse možnosti. Mogoče je zgolj obračanje navzven preko stika z različnimi ravnmi materije.

Po drugi strani pa je v zvezi s psihičnim razvojem, ki je povsem odvisen od pogojev materije, ki zakriva Duh, beseda razvoj v celoti ustrezna. Psihični razvoj je dobesedno razvijanje oblike za obliko, ki so med seboj ločene in ki se, vsaj kar se tiče treh od njih, na novo rodijo ob vsakem rojstvu in umrejo, ena za drugo, v procesu smrti in po smrti. Zato se moramo soočiti z dve-

ma povsem različnima procesoma, za katera predlagam, da ju skušamo bolj osvetliti kot je to slučaj pri mnogih ljudeh.

Po svoji naravi sta ti dve stvari temeljno drugačni. Pripadata tistim dvem nasprotjem, na podlagi katerih medsebojnega vplivanja je izgrajeno vesolje - Duhu in Materiji. Ne morete imeti dveh stvari, ki bi si lahko bili bolj popolno v nasprotju. Vi lahko dosežete to, kar je Duh, le z zanikanjem, enega za drugim, svojstev in objavljanj materije. Zaradi tega bi moral v umih študentov obstajati zelo širok prepad med tem, kar pripada razvoju psihičnega človeka, in tem, kar pripada razvitju Duha. In če se lahko znebimo zmede, ki je tako na široko razširjena med nami, potem ne bomo zapravljali časa.

Najprej si oglejmo duhovno in se vprašajmo, kaj to je. Ponesite svoj um do najvišje ali duhovne Triade, do poustvaritve Monade kot Duha v njeni trojni naravi, ki se izraža kot Volja, Intuicija in Intelekt, ter jo včasih imenujemo Atma-buddhi-manas. Monada sama po sebi je bistvo in koren Duha, pri čemer je Duh njena poustvaritev v treh višjih področjih našega peternege sistema in ki kaže svoje tri aspekte kot Moč, Modrost in Delovanje. Ti se objavljajo, ko si žarek Monade prilasti atom z vsakega od teh treh področij, duhovnega, intuitivnega in intelektualnega, kar je pogoj za objavljanje Monade, pri čemer vsaka različica materije kaže le en aspekt, kot da bi bili ti trije aspekti ločljivi. Dejansko pa noben od teh ni ločen. Ko se na duhovnem področju Duh kaže navzven kot Volja, sta prisotna, pa čeprav podrejena, tudi tista dva aspekta Monade, ki se pojavita na dveh naslednjih področjih, Intuicija in Intelekt. Oba sta prisotna v tistem atmičnem delcu in tvorita del njegove zavesti, pa čeprav jima vlada Volja, s katero se izraža Atma. Torej, ko vzamete drugi aspekt, ki se kaže navzven kot Intuicija (Budhi), ga ne morete ločiti ne od Volje (Atme) ne od Intelekta (Manasa); oba sta naznačeno prisotna, pa čeprav takrat prevladuje Monadin aspekt Modrosti. In isto je s tretjim. Ko pridemo do Intelekta, ki se kaže kot dejaven ali ustvarjalen aspekt Monade, moramo priznati tudi naznačeno prisotnost Volje in Intuicije. Zavest je ena in nikoli ne more kazati navzven le enega

aspekta, ne da bi bila prisotna tudi druga dva. Odkrili boste, da je eden od največjih indijskih psihologov zapisal, da gre tu za nenehno odsevanje in ponovno odsevanje v Jazu, in da, ko govorimo o enem od njih, mislimo o tem aspektu kot o delujočem na samega sebe, zaradi česar kaže navzven to prevladujoče svojstvo; da pa imamo v tem istem področju tudi druga dva aspekta, ki ju dejansko nekako obarva prvi. V vsakem primeru so prisotni vsi trije, pri čemer dva odsevata v tretjem, ki obvladuje ta dva odseva. In na ta način je vzpostavljena deveterna delitev, ki podaja čudovito natančno razvrstitev. Toda za nas je sedaj dovolj, če vemo, da prevladuje en aspekt, druga dva pa sta naznačeno prisotna.

Ko pridemo navzdol s teh dveh področij in pol, na katerih se kaže navzven resnična duhovna Triada, na dve nižji področji in pol, vstopimo v svet, v katerem prevladuje materija. V višjem nad materijo prevladuje zavest. V nižjem prevladuje nad zavestjo materija. Delitev med višjim in nižjim se odvije na sredini metalnega področja, tako da tri višje pod-ravni prevladujoče pripadajo svetu Duha, štiri nižje pa prevladujoče pojavnemu svetu. V nižjih področjih materija, ki obdaja Duh, le-tega pogojuje daleč bolj silovito in očitno kot na višjih; in delo Duha na teh nižjih področjih je oblikovanje in organiziranje materije, da bi si ustvaril nosilce, ki ga bodo izražali v nižjem svetu in v čim manjši možni meri omejevali njegove vrojene moči.

Tudi v tem nižjem svetu boste našli isto trojnost objavljanja, ki se nenehno kaže navzven, pa čeprav tudi tu en aspekt prevladuje nad drugima dvema. Tako na primer predstavlja na čustvenem področju astralno telo tudi nosilec za delovanje in mišljenje, tako kot je nosilec za čustva. In človek, ki deluje v astralnem področju, je isti človek kot tisti, ki deluje tukaj, brez kakršne koli izgube zavesti, ter kaže navzven tri obraze, kakor se ti kažejo tukaj, v fizičnem telesu. Ko človeka razdrobimo na posamezne činitelje, vedno obstaja nevarnost, da bomo iz pogleda izgubili to enoto narave zavesti. Ko obravnavamo fizično telo, prepoznavamo aspekte zavesti in njihova mesta v manifestaciji, ker dobro razumemo, da mentalni aspekt deluje preko cerebro-spinalnih živcev, čustveni preko simpatičnega sistema in žlez

ter voljni preko mišic; vsi so prisotni. Isto moramo storiti tudi z astralnimi in mentalnim področjem. Ta podroben študij zavesti in njenih nosilcev je v celoti nujen za dejansko razumevanje duhovnosti in psihizma.

Ko preučujemo duhovno, obravnavamo zavest na višjih področjih, katere bistvena značilnost je združenost. "Tisti," pravi Shri Krishna, "ki me vidi v vseh stvareh, in vse stvari v Meni, on vidi, resnično vidi." Nič drugega kot le to je duhovno videnje. Ne obstaja nobeno drugo videnje, ki bi ga lahko imenovali duhovno, kot le tisto, ki vidi Boga v Naravi in Naravo v Bogu, ki prepozna Eno Univerzalno Blaženost, Eno Univerzalno Samo-Zavest, En Univerzalen Obsto, in vidi vse stvari ukoreninjene v TEM in le v TEM. Le Modrost lahko uresniči Samo-Zavest. In mi moramo imeti v mislih to jasno opredelitev Duha, ki je zavest Združenosti, Enosti z Najvišjim. Nadalje je zapisano: "Nič, kar se giblje ali ne-giblje, ne more obstajati izven Me-ne." To je mogoče videti in prepoznati povsod, in nihče se ne more imeti za duhovnega, če do neke mere ne uživa uresničitve te Enosti.

Duhovnost je povsem drugačna od psihizma, ki je objavljane intelekta, poznavanje zunanjih svetov in videnje razlik, raznovrstnosti v vseh teh svetovih. Ni pomembno, ali gledate na fizične, astralne ali mentalne predmete; vsi izgledajo kot predmeti; beseda psihizem pokriva vse dejavnosti zavesti, ki uporabljajo materijo kot sredstvo stika s predmeti. Njen razvoj je odvisen od organizacije ovojev, od njihove občutljivosti in prefinjenosti; in da bi to razumeli, je dovolj, če si zamislimo človeško bitje kot sestavljeno iz zavesti in materije, pri čemer so trije nižji ovoji preprosto čutna oblačila. Če za trenutek odmislimo misel na fizično, astralno in mentalno telo, se zdi, da beseda telo vključuje preveč različnih stvari; telesa so zgolj materija na različnih stopnjah gostote, in vsa tri skupaj tvorijo le čutno oblačilo zavesti. Pri psihičnem razvoju ima študent pred sabo nalogo izboljšanja čutnega oblačila. Želi si, da bi bila vsaka plast čutnega oblačila bolj prefinjena, bolj občutljiva, in da bi jo vse bolj in bolj jasno prepoznal kot oblačilo in ne kot samega sebe - eno oblačilo s tremi plastmi. Vsa evolucija, ki se odvija v tem

oblačilu, boljša psihični razvoj, usposablja um za polnejši stik z zunanjim svetom.

Če to jasno dojamemo, potem ne bomo mešali psihičnega in duhovnega, kajti drugo v celoti pripada zavesti in njeni združenosti, prvo pa čutnemu oblačilu in njegovi mnogoterosti. In na ta način ne boste ne precenjevali ne podcenjevali psihičnega razvoja. Študentje so nagnjeni k skrajnostim. Nobeno skrajno stališče pa ni resnično. V zvezi s tem, kar se imenuje psihizem, bi moral človek uporabiti zdravorazumski pogled. Psihizem je objavljanje zavesti preko njenega čutnega oblačila, in vse, kar povečuje prosojnost tega oblačila v eni ali drugi od teh plasti, je del psihičnega razvoja. Na naši sedanji stopnji evolucije se večji del tega psihičnega razvoja odvija v astralnem telesu. Zavest je pri večini ljudi že osvojila fizično plast čutnega oblačila in začinja osvajati astralno plast; ker pa je to napredovanje sedaj nekaj nenormalnega, se nanj gleda kot na nekaj nadnaravnega, namesto da bi ga obravnavali na enako miren zdravorazumski način kot mi obravnavamo višje redove fizičnih čutov. Vemo, da ima dober glasbenik precej bolj občutljivo uho od večine ljudi, vendar pa zaradi tega nanj ne gledamo kot na nekaj ločenega od nas. Če to občutljivost popeljemo le malo dlje in na naslednjo plast čutnega oblačila, to še ne spremeni njenega svojstva. Gre za vprašanje stopnje, ne pa vrste.

V fizičnem delu oblačila, najnižji plasti telesa, obstaja ostrejša delitev med čutili kot je to v drugih plasteh. Na mentalnem področju zavest, ki se še ni dotaknila fizičnega, ostro prepozna življenje znotraj nekega predmeta in zelo zmeden vtis o oblačilu iz materije, v katerega je ta zavest ovita, oblačilu, ki iz nje tvori predmet. Tako bomo odkrili, ko stopimo navzdol na čustveno ali astralno področje, da zavest, ki sploh nima nobene izkušnje o fizični ravni (kot je primer v Elementalnem Kraljestvu), v teh entitetah ne prejema jasnega obrisa o astralnem predmetu, ampak zgolj nejasen vtis. Med čuti ni ostrih mej; na primer, sluh in vid se stapljata eden v drugega. Res je, da lahko pokažemo na en del in rečemo: to je vid, in na drugega: to je sluh, vendar pa smo na kraju, na katerem ne moremo jasno razločevati med tema

dvema čutoma, kajti ta jasna opredelitev se prvič zgodi na fizični ravni. Le zavest, ki je že dosegla to opredelitev, je ne izgubi več, ko je dejavna v drugi plasti čutnega oblačila. Ona ohranja to opredelitev, in to je isto, kar se pridobi iz fizičnega telesa, celo potem, ko je fizično telo dokončno zavrženo. Zavest, ki je enkrat prešla skozi fizično področje, nikoli več ne izgubi jasnosti in določnosti, ki jo je pridobila na fizični ravni. Ko torej pridemo do psihične evolucije v drugi plasti, astralni, imamo prednost zavesti, ki je prešla skozi fizično stopnjo.

Ob tem mi prihaja na misel nek drug stavek iz velikega svetega spisa, ki sem ga že omenila: *uživanje čutnih predmetov brez čutov* - stavek, ki zveni izredno nenavadno in precej nerazumljivo. Razlog je prav to, o čemer sem ravnokar govorila, da jasna opredelitev moči zaznave v zavesti ni več odvisna od organov, ko so ti enkrat opravili svoj namen in ji podarili potrebno opredelitev. Celo za sam LOGOS, o katerem je govora v tem verzu, je rečeno, da je, potem ko je prešel skozi vse te izkušnje, ponesel s seboj na tisti vzvišen nivo Božanskosti svojstva, ki jih je počasi zbral v skromnejših dneh na zemlji, v oddaljenih vesoljih, in jih vgradil v samega sebe, tako kot jih sedaj vgrajujemo mi.

Celoten razvoj zavesti v čutnem oblačilu je psihičen, najsi v eni ali drugi plasti. Besede ne bi smeli omejiti na astralno in mentalno področje, kajti na ta način zgubimo občutek za povezanost evolucije.

Evolucija astralnega telesa se v veliki meri odvija z mentalnega področja, tako kot se organizacija fizičnih čutov in njihovih aparatov odvija z astralnega področja. Ko sedaj delujemo na razvoju našega uma, ta um, na svoji bolj razviti stopnji, sam oblikuje astralno plast čutnega oblačila, ki jo bo lahko v nadaljevanju evolucije uporabljal bolj neodvisno. In da bi bolj zdravo razvijali to drugo plast, jo moramo razvijati od zgoraj in ne od spodaj. Do določene mere je mogoče spodbujati rast čutnih organov iz fizičnih čutov, vendar pa nas to spodbujanje ne popelje zelo daleč. Poleg tega ima težnjo, da poškoduje uporabljene fizične organe; in kaj je lahko še bolj resno, kot je poškodba tistih posebnih centrov v možganih, ki bodo, v kasnejši

evoluciji astralnih čutov, njihove ustrezne točke izražanja na fizični ravni. Kajti v naših možganih se nahajajo določeni centri, ki predstavljajo točko stika med astralnimi in fizičnimi čutnimi organi ter omogočajo prenos informacije, zbrane na astralni ravni, v fizično zavest, ki deluje preko možganov. Recimo, da je dejavna astralna čakra, ki se odziva na astralni vid. Ta ima svojo ustrezno točko med obrvmi in določen razvoj centra v fizičnem telesu, ki se nahaja med obrvmi, se odvija kot posledica razvoja tega astralnega čuta v astralnem telesu. To dejstvo se nahaja v korenu prakse psihometrije in nižje oblike jasnovidnosti, ko nekateri ljudje postavijo predse nek predmet in ga skušajo psihometrizirati ali videti z astralnim vidom. Ta poseben center in solarni plexus sta dva glavna centra za ustvarjanje povezave med astralno in fizično plastjo čutnega oblačila. Toda, če jih, namesto da bi jih spodbujali s fizične, spodbujate z mentalne ravni, potem se bodo vaši astralni centri razvijali zdravo in naravno, s tem pa bo prišlo, brez kakršnega koli posebnega napora, tudi do sestopa informacije, ki je bila zbrana v tej drugi plasti, v prvo, tako da boste postali zavestno jasnovidni, jasnoslišni, in tako naprej.

Ko se te zmožnosti pojavijo v budni zavesti, človeka imenujejo psihik ali občutljiv človek; ta naziv ne pomeni nič več kot le to, da se je pri njem začelo oblikovanje teh čutov in da so začele pri njem delovati povezave med dvema plastema čutnega oblačila. Za pridobivanje znanja je velika prednost, če imamo na razpolago tako astralne ko fizične čute; vendar pa nam ti nudijo zgolj več znanja o pojavih; ne pospešujejo našega duhovnega razvoja. Ne, lahko ga celo odložijo, saj postane pojavno bolj privlačno kot poprej. Oseba, pri kateri so razviti ti finejši čuti, se težje odvrne od zunanjih in bolj privlačnih pojavov in usmeri svojo pozornost navznoter, da bi priklicala resnično duhovno vizijo, poznavanje Enosti.

To je razlog, zakaj boste v mnogih starodavnih knjigah - najsi indijskih, grških ali egipčanskih - našli tako malo poudarka na razvoju teh višjih čutnih moči. Včasih se zdi, da je oseba, pri kateri so razvite, zaradi tega bolj ločena in ne bolj združena; medtem ko se pri duhovnem razvoju oseba po-

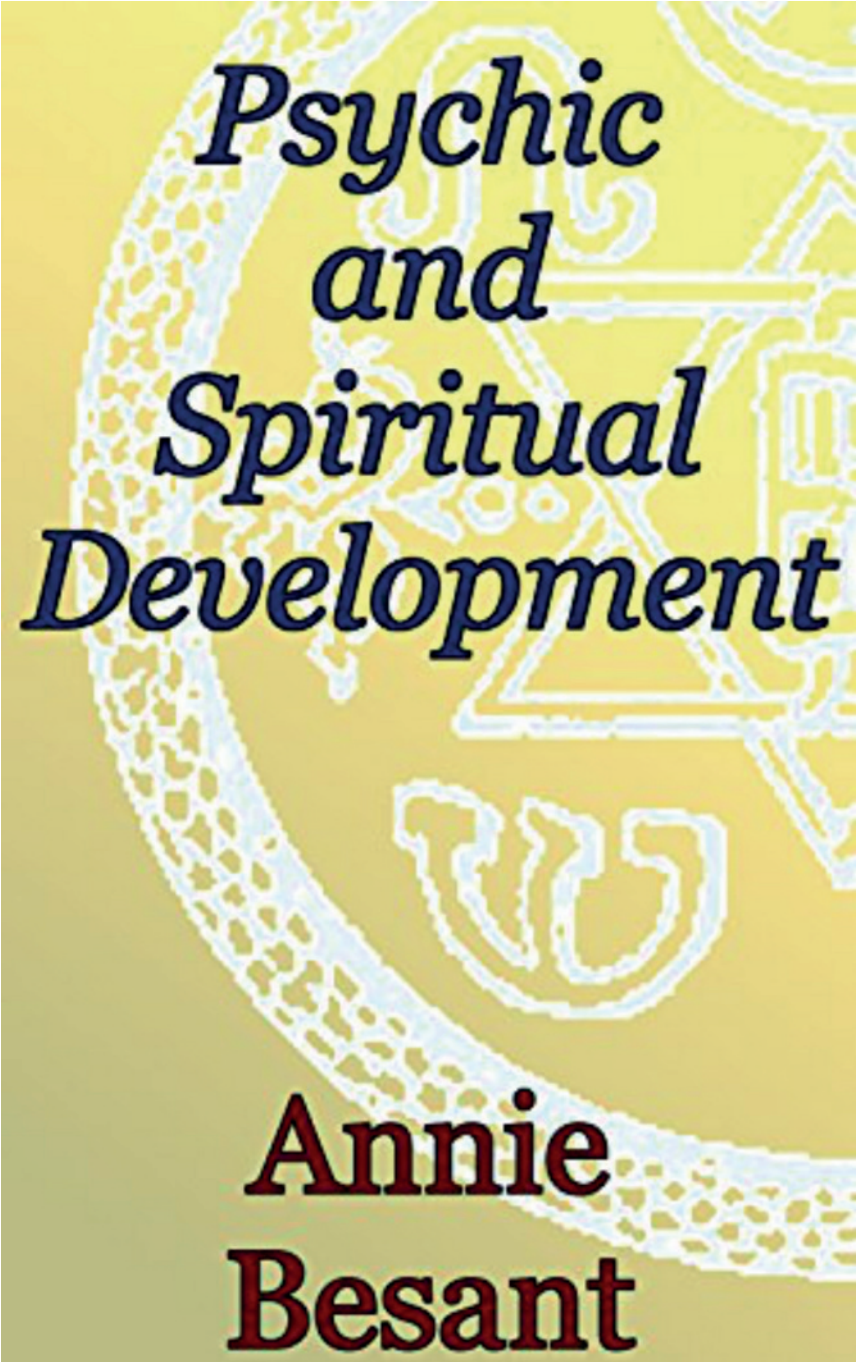
čuti bolj povezana z vsako obliko življenja in manj ločena. Na siddhije v Indiji določno gledajo, kot da nimajo nobene vloge pri duhovnem razvoju, in na tiste, ki ji skušajo razviti, v preprosto isti luči kot na tiste, ki skušajo razviti ostrejši fizični vid ali sluh.

Urjenji za psihični razvoj in za duhovni razvoj sta povsem različni. Pri psihičnem razvoju morate imeti opravka z izpopolnjevanjem in organiziranjem čutnega oblačila; ko pa imate opravka z duhovnim, je priprava intelektualna, čustvena in moralna. Ko to pravim, ne mislim, da je sta morala ali pa nižja inteligenca kot taki, duhovni; vendar pa sta nujna priprava za objavljanje Duha v človeku. Rast moralnega značaja, samo-žrtvovanja, samopredaje, pripravljenosti služiti, odlaganje - občutka ločenosti - vse to je priprava za duhovni razvoj. In tako je tudi v zvezi višjo inteligenco. Je absolutno nujna za duhovno objavljanje; in vse, kar teži k čiščenju inteligence in k njenemu dvigu iz konkretnega v abstraktno je pristopanje k področju, na katerem se bo odvilo duhovno razvitje. Zato so vse starodavne knjige tako zelo poudarjale gradnjo kreposti po eni strani in inteligence na drugi; zato da bi se lahko v dobrega in razumnega človeka spustil in našel svoje prebivališče duhovni človek. *Luč na pot* pravi: "četudi je lahko prepad med dobrim človekom in grešnikom velik, ... je neizmeren med dobrim človekom in tistim na pragu božanskosti". To je res. Razlika je v vrsti in ne samo stopnji. Zato je, ko si prizadevamo pospešiti evolucijo človeka, da bi se lahko v plašču iz materije razodel Duh, tako velik poudarek namenjen študiju in moralnemu urjenju, pri čemer je prvi namenjen utrjevanju poti, ki mogoča objavljanje drugega. Duh se ne more objaviti v nevednem ali nemoralnem človeku; je latenten v njem, a dokler ni opravljena priprava, se duhovno razvitje in objava ne more odviti v svetu oblik.

Vem, da to postavlja duhovno razvitje zelo visoko, kar lahko šokira nekatere ljudi, ker mislijo, da je duhovno nekaj nedoločnega. Toda to dejansko ni tako. Dobro čustvo še ne pomeni zavest na buddhični ravni. Čustvo ni duhovnost, pa čeprav se pogosto meša z njo. Med njima je izjemno velik prepad. Duhovnost je Samo-zavedanje, obvladovanje materije in ne popačeno

in okrnjeno objavlanje v materiji, kar je čustvo. Ta resnica se zdi nekaterim ljudem precej brezčutna. A seveda ni nič takega. Je najbolj navdihujoča resnica, ki jo je mogoče predstaviti, ko ujamemo preblisk o tem, kaj dejansko pomeni; kajti v prepoznavanju, da je potrebno prehoditi dolgo pot, preden lahko dosežemo duhovne višine, ni nič takega, kar bi jemalo pogum. Bilo bi veliko bolj zastrašujoče, če bi bila drobna objavlanja čustva in dobrega čutenja, ki jih najdemo tu spodaj, tudi meja Božanskega v človeštvu. Ne zanikam, da so ta zelo pogosto lepa; vendar pa niso Lepota: to je, nekaj širšega, obsežnejšega, večjega od tega, kar lahko sedaj pojmuje. Gotovo je bolj navdihujoče za srce in um, če lahko vidita oddaljeno zoro veličine, za katero vemo, da bo nekoč naša, kot pa zadovoljstvo z bednimi in banalnimi objavlanji, ki so vse, kar smo sposobni sedaj. Prvo navdihuje k nenehnemu trudu, k neutrudnemu stremljenju, drugo nas sili k zadovoljstvu in razmišljanju, da smo že blizu objavljanju Boga v nas samih.

Toda, ko ujamemo preblisk o tistih večjih možnostih, ko postavljamo naše mišljenje o Duhu vse višje in višje, se vse bolj zavedamo moči v nas samih, ki nas usposablja za dvig nad najvišje, kar lahko sanjamo. Le ena stvar je znamenje, da Duh v nas začenja razkrivati svoje moči; posedovanje miru, spokojnosti, moči, širine pogleda. Ta svojstva razkrivajo klitje božanskega semena v nas; in ko vidimo rast teh svojstev, ne moremo reči: "jaz sem duhovno razvit," vendar pa si lahko drznemo reči: "Moj obraz je usmerjen v pravo smer in začenjam hoditi po Poti, ki vodi do objavlanja Duha".

*Psychic
and
Spiritual
Development*

**Annie
Besant**

Annie Besant Wood je bila dolgoletna predsednica Teozofskega društva (1907–1933), ki se je rodila 1. oktobra leta 1847 v bližini Londona v družini irskega porekla. S pomočjo materine prijateljice Ellen Marryat je pridobila dobro izobrazbo ter razvila močan čut odgovornosti do družbe.

Leta 1874 se je pridružila Secular Society ter v njem

tesno sodelovala s Charlesom Bradlaughom, urednikom revije *National Reformer*, za katero napisala številne članke o zakonu in pravicah žensk. Leta 1877 je izdala knjigo *The Laws of Population*, ki je govorila o nadzorovanju rojstev in bila zaradi tega deležna velikega odmeva v javnosti. To delovanje jo je povežalo s socialisti in Georgem Bernardom Shawom. Pridružila se je Social Democratic Federation in zasnovala lasten časopis *The Link*. Med drugimi je v njem leta 1888 objavila članek "White Slavery", v katerem je opozorila na nečloveške razmere in nizke plače žensk v eni izmed londonskih tovarn. Naslednjega leta pa je sodelovala pri izdaji vplivne knjige *Fabian Essays*.

Istega leta, 1889, je Annie Besant dobila v roke knjigo *The Secret Doctrine* Helene Petrovne Blavatsky in se navdušila za teozofijo in postala članica Teozofskega društva, kateremu je nato posvetila svoje nadaljnje življenje. Leta 1893 je odpotovala v Indijo na sedež društva in ga istega leta v Chicagu zastopala na World Parliament of Religions. Teozofijo in hindujsko filozofijo je predstavila tako bleščeče, da si je takoj pridobila naklonjenost hindujske javnosti, ki jo je nato podprla v njenih reformnih prizadevanjih za družbeno, vzgojno in politično prenovu Indije, ki jo je začela leta 1898 z ustanovitvijo Central Hindu College v Benaresu. Mahatma Gandhi je dejal, da je Annie Besant prebudila Indijo iz spanja, še posebej, ko je leta 1916 ustanovila Home Rule League in bila nato leta 1917 izvoljena za predsednico Indian National Congress. Annie Besant se je še nadalje vključevala v boj za pravice žensk in se posvečala pisanju teozofskih vsebin, saj je napisala številne članke in knjige, ki sedaj spadajo med klasična teozofska dela. Umrla je 20. septembra 1933 v Adyarju.